

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci navrhovateľa **I. Z.**, bytom v P. č. X., zastúpeného JUDr. Jánom Vaškom, advokátom, so sídlom v Prievidzi, Podjavorinskej ul. č. 3, proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 7. novembra 2011, č.k. 15Sd/48/2011-48, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 7. novembra 2011, č.k. 15Sd/48/2011-48 **m e n í** tak, že z 30. novembra 2010, číslo X. 0 v spojení s rozhodnutím z 13. mája 2011, číslo X. **zrušuje** a vec jej **vracia** na ďalšie konanie.

Odporkyňa **je povinná** zaplatiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške **605,21 €** na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Vašku, advokáta Advokátskej kancelárie so sídlom v Prievidzi, Podjavorinskej ul. č. 3, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo 7. novembra 2011, č.k. 15Sd/48/2011-48, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 30. novembra 2010 číslo X. 0 v spojení s rozhodnutím z 13. mája 2011 číslo X. a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutím z 30.

novembra 2010, číslo X. 0 odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok z 18. októbra 2010 a rozhodnutím z 13. mája 2011, číslo X. priznala podľa § 70 ods. 1, § 274 a § 82 zákona o sociálnom poistení navrhovateľovi od 3. februára 2011 invalidný dôchodok v sume 311,70 € mesačne.

V odôvodnení uviedol, že príslušné posudkové orgány dostatočne posúdili aj na základe vlastných vyšetrení zdravotný stav navrhovateľa. Všetky posudky sú náležite po stránke medicínskej zdôvodnené a v zásadných otázkach si vzájomne neodporujú. V súčasnosti zdravotný stav navrhovateľa neodôvodňuje iný záver o invalidite navrhovateľa a o dátume jej vzniku, lebo zodpovedá aj zisteniam a odborným názorom dvoch na sebe nezávislých posudkových orgánov odporkyne. Na podklade týchto skutočností krajský súd považoval rozhodnutia odporkyne za vecne správne a zodpovedajúce zákonu.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie navrhovateľ. Namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutí odporkyne a nedostatočné zistenie skutočného stavu veci, lebo posudkoví lekári nehodnotili jeho zdravotný stav objektívne a svoje závery dostatočne a presvedčivo neodôvodnili. Namietal, že jeho rozhodujúce ochorenie nebolo správne zaradené pod príslušnú položku a súčasnom ochorení na 15 diagnóz nebol riadne odôvodnený záver o správnosti určenia rozhodujúceho ochorenia. Uviedol, že je invalidný, lebo jeho pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 45 %, preto spĺňa podmienky pre priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 a nasl. zákona o sociálnom poistení a invalidný dôchodok mu mal byť priznaný od roku 2007.

Odporkyňa navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s v spojení s § 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel jednomyselne k záveru, že odvolaniu navrhovateľa treba vyhovieť.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods. 7 zákona o sociálnom poistení jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

Podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľ 18. októbra 2010 požiadal o invalidný dôchodok. Odporkyňa rozhodnutím z 30. novembra 2010 číslo X. 0 zamietla jeho žiadosť o invalidný dôchodok z dôvodu, že podľa záverov posudku posudkového lekára sociálneho poistenia, pobočky Sociálnej poisťovne Prievidza z 10. novembra 2010 nie je navrhovateľ invalidný, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá v porovnaní so zdravou fyzickou osobou pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %.

Zo záverov posudku MUDr. M., posudkovej lekárky sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Prievidza z 10. novembra 2010 (na podklade ktorého rozhodla odporkyňa 30. novembra 2010) vyplýva, že za rozhodujúce zdravotné postihnutie boli určené choroby podporného a pohybového aparátu, postihnutie, končatín, nervové poškodenie, nervus medianus-dolná časť podľa kapitoly XV, odd. G, pol. 29.9 prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 30 %, zvýšená o 10 % pre závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. V posudku posudková lekárka uviedla, že navrhovateľ je sledovaný od roku 2007 na OPL pre dlhoročnú expozíciu preťažovania horných končatín a vibrácie s ťažkosťami horných končatín v zmysle syndrómu karpálneho tunela, entezopatie lakt'ov a s vasodyskinetickými prejavmi. Syndróm karpálneho tunela bol

potvrdený opakovane aj EMG vyšetrením, s nálezom aj senzitivnej neuropatie horných končatín, opakovane aj ortopedická liečba pre epikondylitídu, hlavne radiálnu na oboch lakt'och.

V opravnom prostriedku proti uvedenému rozhodnutiu navrhovateľ namietal, že posudkový lekár hodnotil jeho rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa nesprávnej položky, lebo podľa jeho názoru malo byť hodnotené podľa kapitoly XV odd. G položka č. 29.13 prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení.

V priebehu konania o opravnom prostriedku vypracoval z 23. februára 2011 posudok MUDr. L., posudkový lekár sociálneho poistenia, Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Nitre a za rozhodujúce zdravotné postihnutie označil dorzalgiu C – choroby pohybového aparátu podľa kapitola XV, oddiel E, položky 3.b. prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 %, zvýšenú o 10 % pre závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. V posudku uviedol, že navrhovateľ 10. novembra 2010 nebol invalidný, lebo jeho zdravotné poškodenie predstavovalo len 30% + 10 % zníženie poklesu pracovnej schopnosti. Až odvtedy bol hospitalizovaný na klinike pracovného lekárstva, kde bol zdokumentovaný záver dorzalgie C chrbtice s prejavmi cervikokraniálneho a cervikobrachiálneho syndrómu, ktorý vzhľadom na dlhoročnú fyzickú prácu zodpovedá zaradeniu do uvedenej položky v hornej hranici zákonom stanoveného rozmedzia. Aj ďalšie zistené ochorenia nervovej, cievnej a pohybovej sústavy na horných končatinách sú vo vzájomnej súvislosti posudkovo významné a umožňujúce navýšenie o maximálne možných 10 %, na celkových 45 %. Dátum vzniku tejto novej invalidity bol určený od dátumu zistenia, t.j. prepúšťacej správy z hospitalizácie na 3. februára 2011.

V uvedenom posudku sa však posudkový lekár vôbec nevysporiadal s námietkou navrhovateľa a vôbec neodôvodnil, prečo je uvedené zdravotné postihnutie rozhodujúce, a prečo je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu. Taktiež nebolo odôvodnené, či ochorenie horných končatín je možné zaradiť do kapitoly XV, oddielu G, položky č. 29.13 prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, na ktoré poukazoval navrhovateľ.

Ak potom na podklade uvedeného posudku z 23. februára 2011 bol navrhovateľovi ďalším rozhodnutím z 13. mája 2011, číslo X. priznaný invalidný dôchodok od 3. februára 2011, toto rozhodnutie nezodpovedá požiadavke riadneho zistenia skutkového stavu veci.

Krajský súd v Trenčíne nariadil vypracovanie novej lekárskej správy o zdravotnom stave navrhovateľa a jeho miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s vyjadrením sa k dátumu vzniku invalidity, za účasti navrhovateľa. Posudkový lekár mal teda vypracovať nový lekársky posudok s ohľadom na tvrdenia navrhovateľa o jeho súčasných ochoreniach vychádzajúc z komplexnej zdravotnej dokumentácie navrhovateľa, s vyjadrením sa k dátumu priznania invalidity.

Zdravotný stav navrhovateľa znova posúdil 27. septembra 2011 MUDr. M., posudkový lekár sociálneho poistenia, ústredia so sídlom v Nitre, v ktorom bola za rozhodujúce zdravotné postihnutie určená dorzalgia podľa kapitoly XV., oddiel E, položka 3, písm. b) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 %, so zvýšením o 10 % pre závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. V tomto posudku posudkový lekár uviedol, že dátum invalidity sa nikdy neurčuje od dátumu prvého zistenia, ale od definitívneho zdiagnostikovania ochorenia, jeho liečby aj rehabilitácie, spravidla až po jednom roku trvania, kedy stav nadobudol charakter dlhodobosti. Tento bol diagnostikovaný počas hospitalizácie navrhovateľa na Klinike chorôb z povolania. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie považoval vertebrogénne ochorenie, na ktoré sa navrhovateľ aj v súčasnosti lieči a je aj práceneschopný. Pre uvedené postihnutie prislúcha miera poklesu 35 %, čo je horná hranica rozpätia a pre iné zdravotné poruchy je táto miera zvýšená o 10 %.

Ani v uvedenom posudku však nebolo dostatočne odôvodnené, prečo je vertebrogénne ochorenie považované za rozhodujúce a taktiež nebolo ozrejmené, prečo ochorenie horných končatín nie je možné hodnotiť podľa kapitoly XV odd. G položka č. 29.13 prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia odporkyne vychádzali z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, a preto rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutia odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250ja ods. 3 v spojení s § 250j ods. 2 písm. c) OSP. V ďalšom konaní odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu doplní dokazovanie ohľadom zdravotného stavu navrhovateľa v naznačenom smere a opätovne rozhodne o navrhovateľovej žiadosti o invalidný dôchodok.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1, 2 a § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z náhrady trov právneho zastúpenia, a to:

- z odmeny advokáta podľa § 11 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) za 2 úkony právnej služby v roku 2010 (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd z 13. decembra 2010): 2 x 55,49 € (= 110,98 €) + režijný paušál 2 x 7,21 € (= 14,42 €), za 4 úkony právnej služby v roku 2011 (písomné podanie na súd z 31. mája 2011, účasť na pojednávaní 15. augusta 2011 a 7. novembra 2011, podanie odvolania): 4 x 57 € (= 228 €) + režijný paušál 4 x 7,41 (= 29,64 €) t.j. spolu 383,04 €,

- z náhrady cestovných výdavkov podľa § 16 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v spojení s § 7 zák. č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách a § 1 písm. b) opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 632/2008 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách za cestu z Prievidze do Trenčína na pojednávanie a späť 15. augusta 2011 v dĺžke 130 km služobným motorovým vozidlom Ford Focus C-MAX, e. č. PD347CS, pozostávajúcich z náhrady za spotrebované pohonné látky pri priemernej spotrebe 7,1 l/100km a cene benzínu 1,417 € /1 l a zo základnej náhrady za každý 1 km jazdy vo výške 0,183 eura: náhrada za 1 km 0,284 € x 130 km, (= 36,92 €) a za cestu z Prievidze do Trenčína na pojednávanie a späť 7. novembra 2011 pri cene benzínu 1,432 € /1: náhrada za 1 km 0,285 € x 130 km, (= 37,05 €), t. j. spolu 73,97 €.

- z náhrady za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za 12 polhodín: 12 x 12,35 € (1/60 zo 741 €), t. j. spolu 148,20 €.

Celkovo priznaná náhrada trov konania preto predstavuje sumu 605,21 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky navrhovateľovi nepriznal náhradu za jeden úkon, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, ktorú právny zástupca uplatnil vo vyčíslení dvakrát, lebo druhé rozhodnutie odporkyne z 13. mája 2011, číslo X. bolo vydané v rámci jedného konania o opravnom prostriedku navrhovateľa vo veci jeho invalidného dôchodku.

Z rovnakého dôvodu nebolo možné navrhovateľovi priznať zvýšenú základnú sadzbu tarifnej odmeny, lebo nešlo o spojené veci.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. januára 2013

JUDr. Elena Zavadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová